

IJmuider Courant

Waarin opgenomen de Kennemer Courant en het Dagblad voor IJmuiden

VOOR HET LAATSTE NIEUWS: IJMUIDERCOURANT.NL

REDACTIE@IJMUIDERCOURANT.NL

ZATERDAG 2 NOVEMBER 2013

IJmuider Courant bestaat 2 november 100 jaar. Dit is een speciale uitgave in gelimiteerde oplage.

Kijk naar binnen en zie de schepen

PAG 2

Duik in de rijke historie

PAG 2

'In de krant van vandaag wordt morgen de vis verpakt'

Het is maar één dag nieuws

Velsen * Letterlijk glashard en fonkelend kristal in een wikkkel van vergankelijk en kreukelig krantenpapier. Wat een contrast! En toch horen ze bij elkaar als de zee en het strand. Zeker als het om de IJmuider Courant gaat.

'Ach joh, morgen zit de vis er weer in'. Een geveleugelde uitspraak waar met name politici en hun raadgevers zich graag op beroepen als de krantenpublicaties van die dag anders uitpakken dan gedacht.

'Het is maar een hype, morgen is iedereen het weer vergeten.'

Waar komt die uitdrukking vandaan? Vermoedelijk moeten we bij onze burens zijn aan de overkant van de Noordzee. Daar in het Verenigd Koninkrijk ging vroeger de vis (fish and chips) in de krant. In oude kranten welteverstaan die door de visboer werden bewaard. Waarom in dat vlekkerige naar inkt ruikende papier? Heel simpel eigenlijk. Een van de eigenschappen van krantenpapier is dat het uitstekend isoleert. En dat kwam die Engelsen goed van pas als ze met hun warme lekkernij in dat gure klimaat nog een stukje moesten lopen of fietsen.

Vis warm houden in de krant, dat lukt nog wel. Het nieuws is een ander geval. Dat houden we niet meer warm tot de volgende dag. Tv, radio en internet zijn sneller dan de drukpers. Maar daardoor is die krant niet minder waardevol. Haar rol is veranderd. Van het snelle nieuws naar meer uitleg en informatie.

En die vis? Die rol je niet in een website.

De muur met de visjes.

FOTO BUREAU SLA

Vissen in de muur van de Kromhoutstraat

Velsen * Denk aan IJmuiden, dan denk je aan vis. Vis zit in het DNA net zoals toerisme, recreatie en industrie. Naast de grote industrieën waar staal en papier wordt geproduceerd zijn er havenactiviteiten en is er de visserij.

Het is dus niet zo vreemd dan bij de herinrichting van de Kromhoutstraat, de route naar het strand, werd gedacht aan vis. Zonder vis zou IJmuiden geen 'smaak' hebben. De route naar het strand is regelmatig onderwerp van gesprek

geweest. Eigenaren van hotels en strandtenten verzochten wel eens dat hun gasten halverwege de Kromhoutstraat omdraiden omdat ze echt dachten dat er voor een toerist niets te vinden zou zijn. Niets is minder waar, het strand is

één van de visitekaartjes van IJmuiden. Met de prachtige en nuttige herinrichting is de Kromhoutstraat een bijzondere weg geworden die niet alleen de bedrijven goed bedient, maar ook een mar-kant onderdeel van Velsen is ge-

worden. Een weg, waarvan de verantwoordelijk wethouder zei: 'Wat zou het leuk zijn als de Velsense kinderen straks tegen hun ouders zeggen: pap, mam, als we naar het strand gaan komen we dan over de weg met de visjes?'

IJmuider Courant bestaat 2 november 100 jaar. Dit is een speciale uitgave in gelimiteerde oplage.

100 jaar
IJmuider Courant

Kijk in de huiskamers en je ziet de zee

Velsen * Wat heeft IJmuiden met de visserij? Kijk maar eens door de ramen bij de mensen thuis. Hoeveel schilderijen met bootjes erop er wel niet aan de muur hangen. Van die grote, de trawlers (trollers zoals ze in IJmuiden zeggen). Of de kleinere, aflopend tot een staande want. Met net genoeg ruimte voor een visser om z'n kont te keren.

Geen échte IJmuidense familie, of iemand is er wel werkzaam in de visbranche. Of kent iemand die er werkt. Dus de vraag wat IJmuiden heeft met de visserij is eigenlijk overbodig. Sterker nog: zonder visserij geen IJmuiden.

Net na de opening van het Noordzeekanaal (1876) scholen vissers uit Katwijk, Egmond, Vlaardingen en noem maar op bij slecht weer aan de binnenkant van de waterweg naar Amsterdam. Een aantal vissers verkoopt zijn vangst ter plekke. Handelaren uit de wijde omgeving trekken met karren naar de sluisen voor het kopen van vis. Langzaam ontstaat een bloeiende handel in vis.

In de directe omgeving vestigen zich allerlei bedrijven, zoals ijsfabrieken, koel- en vrieshuizen, kuisrijen, vismeelfabrieken en rokerijen. En uiteraard een Rijksvisshal, een visveiling, die in 1896 in gebruik wordt genomen.

In de Tweede Wereldoorlog laten geallieerde bombardementen een spoor van vernieling achter. Maar langzamerhand liggen de havens van IJmuiden in de naoorlogse jaren weer vol. Inmiddels is de situatie veranderd. Vanwege de strengere vangstbeperkingen vanaf zijn 1971 zijn veel vissersschepen uit de vaart genomen. Daartegenover staat een toename van het aantal zogeheten zee-trawlers, die diepzevis aanvoeren.

De laatste jaren wordt de vis ook wel in containers aangevoerd. Vandaar dat er bij één van de havens een terminal verscheen voor de overslag van containers. Momenteel is Zeehaven IJmuiden NV, beheerder van het gebied, bezig met een project dat de positie van IJmuiden als 's werelds grootste zeehaven voor diepgevroren vis verder moet versterken.

Colofon

Deze krant is een eenmalige uitgave in een gelimiteerde oplage. Tot stand gekomen dankzij samenwerking van de gemeente Velsen en de IJmuider Courant, in het jaar 2013 waarin deze krant haar eeuwfeest vierde. Medewerking werd verleend door: Peter van Assche, Carina Riezebos, Frode Bolhuis, Pieter van Hove, Bart Boele, Leonie van der Linden, Hans van Weel, Peter van den Elshout en Ies van Rij. Copyright HDC Media.

Werken met vooraanstaande ontwerpers

Velsen * In 2011 krijgt Royal Leerdam Crystal de opdracht van Dura Vermeer om 5291 glazen vissen te produceren voor een Keermuur in IJmuiden ontworpen door Bureau SLA. De Kristalfabriek uit Leerdam produceert deze glazen vissen.

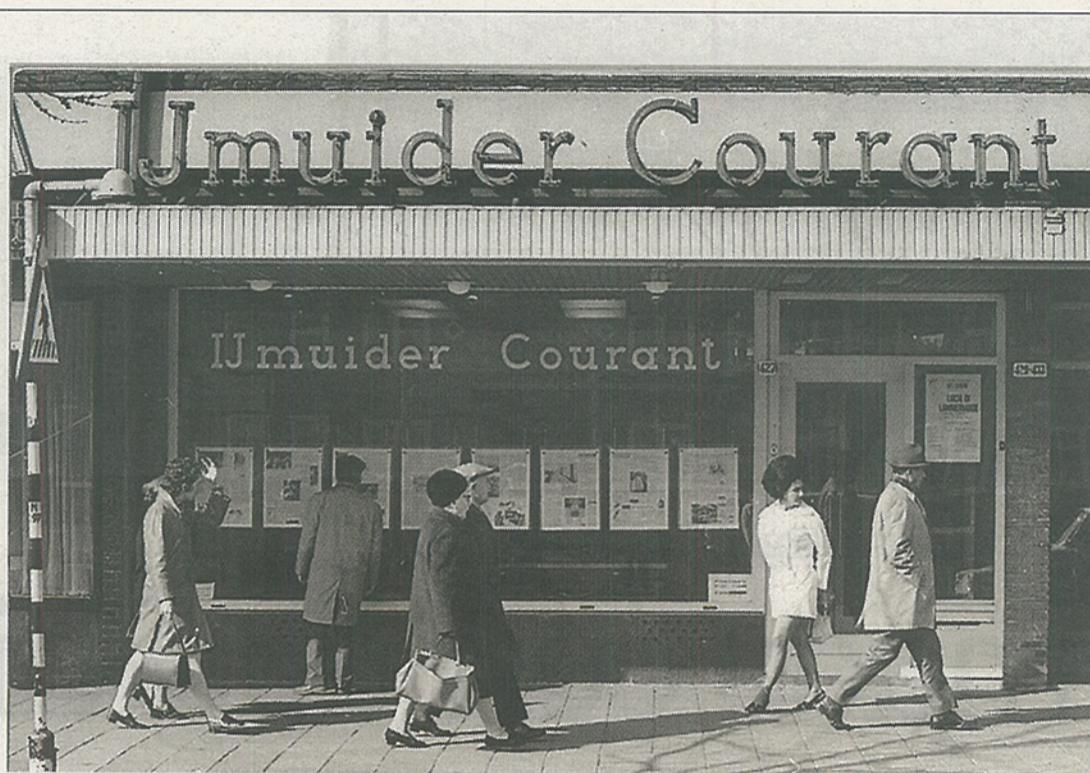
Aan de hand van de tekening en het moedermodel van SLA wordt een metalen mal gemaakt en gie-

ten de meester glasblazers van Leerdam proefmodellen. In overleg met de opdrachtgever en architect Peter van Assche wordt gekozen voor een vis met zilvercoating voor een optimaal effect. De vissen worden ambachtelijk geproduceerd: elk exemplaar wordt met de hand gegoten en afgewerkt. In het voorjaar 2012 zijn de 5291 vissen geleverd in IJmuiden

en verwerkt in de muur. Royal Leerdam Crystal is de designtak van de traditierijke Leerdamse glasfabriek, die in 1878 werd opgericht. In 2009 fuseert het bedrijf met De Porcelyne Fles. Royal Leerdam Crystal produceert een breed scala aan kristallen gebruiks- en kunstvoorwerpen, ambachtelijk vervaardigd. Al vanaf het begin van de twintig-

ste eeuw trekt de fabriek kunstenaars als Berlage, De Bazel en Copier aan om een 'esthetisch verantwoord' assortiment op de markt te brengen. Sinds enkele jaren werkt het bedrijf samen met een wisselende groep van vooraanstaande vormgevers en ontwerpers.

www.royalleerdamcrystal.nl

Het kantoor toen de krant nog aan de Lange Nieuwstraat was gevestigd.

Eén krant voor één gemeente

Velsen * Een regionaal dagblad dat honderd jaar bestaat. Een regionaal dagblad dat in één gemeente verschijnt. Al een eeuw een begrip: de IJmuider Courant.

Even een stukje historie: De oudste krant van IJmuiden is het in 1895 door J.P. Nauta opgerichte 'Gratis Advertentieblad voor IJmuiden, de Heide, Velsen en Omstreken' dat door W.K. Nieborg en vervolgens P.F.C. Roelse werd overgenomen. Jacob Sinjewel begon in 1904 vanuit zijn drukkerij in Oud-

IJmuiden 'Vraag en Aanbod'. Een aantal notabelen onder wie reder R. de Boer, C.G. Olie Fzn en W. baron Van Tuyl van Seerooskerken, vroeg de beide uitgeverij samen te werken. Dat resulteert een eeuw geleden in de Uitgevers-Maatschappij IJmuiden NV en in de IJmuider Courant.

Het vergaat de krant goed, totdat Sinjewel in 1923 overlijdt. Zijn weduwe hertrouwt en haar man runt het bedrijf, maar het gaat al snel bergafwaarts. Eén van de aandeelhouders roept de

hulp in van de Zaanse drukkersfamilie Allan. In 1928 komen de zoons J.J. en A.J. Allan in de directie van NV Drukkerij Sinjewel; A.J. Allan wordt lid van de Kennemer Journalisten Kring. Maar het tij was nog niet gekeerd. In 1926 was de Oprechte Haarlemsche Courant begonnen het Dagblad voor IJmuiden uit te geven. In 1931 volgde Haarlem's Dagblad (toen nog met komma) Het Nieuwe Avondblad. De concurrentieslag was moordend en op het dieptepunt van de krantenoorlog benadert

Haarlem's Dagblad-directeur Robert Peereboom de gebroeders Allan voor samenwerking. Hij krijgt de krant te koop aangeboden. Zo verschijnt Het Nieuwe Avondblad IJmuider Courant. In 1942 werden Het Dagblad en IJmuider Courant door de Duitsers gedwongen om op te gaan in Haarlems Dagblad. Na 1945 verschijnt IJmuider Courant weer, eerst als kopblad van Haarlems Dagblad, met kantoren aan de Kennemerlaan, Lange Nieuwstraat, Marktplein en heden ten dage weer de Kennemerlaan.

Kunstenaars geven vis tweede leven

Velsen * Kunstenaars zijn solisten pur sang. Maar ze kunnen ook samen bijzonder mooie dingen maken als het onderling klikt. Een fraai voorbeeld van goede samenwerking is de kristallen vis die in opdracht van de gemeente Velsen als relatiegeschenk is ontworpen.

Architect Peter van Assche van bureau SLA kwam op het idee om de vis die hij eerder ontwierp voor de muur langs de Kromhoutstraat in IJmuiden, een tweede leven te geven als relatiegeschenk. Samen met Carina Riezebos, huisontwerpster van Royal Leerdam Crystal, en kunstenaar Frode Bolhuis ging hij aan de slag en het resultaat mag er zijn: een 'Artist Edition' van de glazen

Peter van Assche.

vis, een in gelimiteerde oplage boheems kristallen uitvoering van het in de muur verwerkte exemplaar. Peter van Assche is architect. In 2001 stichtte hij architec-

tenbureau SLA. Bekend bij het grote publiek werd Peter van Assche met zijn ontwerp voor het Nationaal Glasmuseum in Leerdam. Carina Riezebos is een Nederlandse industrieel vormgever in glas en kristal. Haar collecties kennen twee duidelijke richtingen: Art en Appliance. Art vertegenwoordigt

Frode Bolhuis.

unieke objecten en gelimiteerde series. Appliance behelst meer toegepast werk, zoals wijnglazen, kafferen, kommen

en vazen. Eind 2009 is Carina begonnen als huisontwerpster van Royal Leerdam Crystal. Een titel die haar in een rij grote ontwerpers laat stappen. Voor Royal Leerdam doet ze veel business to business werk, en zo is zij ook betrokken bij de uitvoering van het vissen project voor IJmuiden. Het werk van Frode Bolhuis ont-

Carina Riezebos.

staat uit een onbedwingbare nieuwsgierigheid naar zijn ware identiteit. Bolhuis ziet zichzelf als een reservoir van herinneringen en gevoelens, van waarden en meningen, van gedachten en fantasieën, van tradities en ontdekkingen, van talenten en verworvenheden. Het is die onbedwingbare nieuwsgierigheid naar

zijn ware identiteit die de kunstenaar drijft. Het maken van sculpturen, installaties en tekeningen is voor hem een manier om zichzelf te leren kennen of in ieder geval een poging daartoe.

www.bureausla.nl
www.frodebolhuis.nl
www.carinariezebos.nl